

אורה נטה ללוד

(המשך)

פרק שנים עשר / בדרך ובמלון

כשיצאתי מן החנות עדיין היה יום, אף על פי שכבר הגיעה עונתה של חמה להסתלק, שהרי בתקופת תשרי עמדנו, שימיה קצרים ולילותיה ארוכים, אף על פי כן לא ניכר סימן של ערב.

החמה עמדה דבוקה לרקיע כחלק בלתי נפרד משורשו, ומעין חמימות הפשירה קצת את האויר, אויר זה וכן אור החמה שינו פניהם של עוברים ושבים ונעשו נוחים זה לזה, בני אדם שלא הכרתי ניענעו לי בראשם ואמרו שלום, איגנץ בא ונגרר אחרי, אף על פי שכבר נתתי לו את נדבתי ולא היה יכול לצפות שאתן לו שניה הלך אחרי ונגע בזרועי ובקש שאתן לו חבילתי, בעלי החנויות נסתכלו בי ובחבילה שבידי, החנויות מרובות והלקוחות מועטים, וכל הלוקה דבר בחנות אחת מעלה עליו חמתם של שאר בעלי חנויות.

בדרך פגעתני באותו בחור שדיברה בו החנונית, פעמים הרבה קודם לכן כבר פגעתני בו ונתתי בו עיני לטובה, צריך אני לומר שלא היה שחור אלא שזוף ובלורית שלו אינה כסולה, ואתה חנונית פטפטה דברים שאין להם משמעות, שהרי מה פירוש בלורית כפולה, אותה בלורית שאמרתי מפורזת היתה ונאה היתה ונתנה לו פנים של גבורה, אני איני אוהב בעלי בלוריות, שאין בראשם אלא בלורית זו, כטווס זה שמכסה את רגליו המכוערות בנוצותיו הנאות, לא כן אותו בחור, ירוחם חפשי שמו, שיש בו חוץ לבלורית זו, ניכר היה שאירעו לו דברים רעים והעבירם מלבן כדרך שמעביר בלוריתו ממצחו, פניו היו

כחושות כשל שאר אנשי שבוש שבימינו וגומא קטנה קבועה בלחיו הימנית, גומא כגון זו רגילים לקרותה גומת חן, ובאמת העלתה חן על פניו והכחישה את כל הזעף שבעיניו.

אותה שעה ישב ירוחם לצד הדרך סמוך לבאר המלך ופתק שם ביב, שלא יציפו מימי הבאר את הרחוב, בחורים כמותו אתה מוצא בארץ ישראל בכל עיר ובכל כפר ואין אתה נותן דעתך עליהם, אבל כאן בשבוש היה הוא דבר חידוש, יושב לו בחור מישראל בשוקי שבוש ומתקן את הדרך ורואה את עצמו כאילו מתקן עולם מלא, בינינו לבין עצמנו, עבודתו זו מיותרת, אתם שאין אתם מכירים את שבוש אפשר שתאמרו מה פירוש מיותרת, והרי הדרך רעועה, ודיו הוא שיתקנו אותה, אני שאני מכיר את שבוש אומר מה מועיל אם אתה מתקן במקום אחד והרי כל הדרכים רעועים, וקרוב בעיני שלא ניתנו לתיקון, כל זה לא אמרתי אלא לענין עבודתו של ירוחם, אבל על ירוחם עצמו אין לי לומר עליו ולא כלום, אפילו בשעה שהוא מעלה עפר ויושב בתוך הבצה, כשראני הציץ בי הצצה שלא לטובתי, וחזר למלאכתו כאילו איני העברתי על מדותי ואמרתי לו שלום, ולא עוד אלא שהושטתי לו את ידי, והוא לא השגיח בי, ואיני יודע אם החזיר לי שלום, ואם החזיר — החזיר בשפה רפה.

החזרתי את ראשי כלפי איגנץ וראיתיו מספר עם ירוחם, היה הדבר קשה עלי, ראשית, מפני שהניחני פתאום יחידי, ושנית, מפני שרפתה ידי, נטלתי את חבילתי, בשמאלי ואמרתי לעצמי לא הניחני איגנץ אלא לטובתי, כדי לספר לאותו בחור שאין אדם טוב ממני, שאני נותן בכל עת ונותן בעין יפה, עכשיו אותו בחור מתחרט שנהג בי שלא כהוגן

ומבקש לפייסני, ריחמתי עליו על אותו בחור וקיבלתי עלי לתת לו מקום לפייסני.

בתוך כך עבר היום ובאה חשיכה, החמה שעמדה דבוקה ברקיע כחלק בלתי נפרד משורשו נפטרה והלכה לה, קם ירוחם וניער את העפר מבגדיו ונטל כליו והלך למקום שהלך ואני הלכתי אצל החייט והנחתני אצלו את האריגין וחזרתי למלוני.

אותם הימים היה המלון ריק בלא אורחים, חוץ ממני לא היה שם אלא זקן אחד שהיה חייב שבועה בבית הערכאות, כשהוא רעב מוציא פתו מסלו ואוכל, מביאים לפניו כוס טה שותה ולבו מעורבב, שכוס טה עולה פרוטה, ופרוטה יתירה אינה מצויה בכיסו, קודם לימות המלחמה היו לו שדות וגנים בכפר ובית גדול בעיר, ושם היה בית הבאנק שהוא היה אחד מבעליו ואשה נאה בת דעת ובנים מוצלחים היו לו, באה המלחמה ונטלה את בניו וטרפה דעתה של אשתו והחריבה את ביתו וירדו אחרים לנכסיו, ומפל העושר לא נשתייר לו אלא חובות, ה' מוריש ומעשיר, מעשיר ומוריש.

תחילת פורענות של אותו אדם כך היתה, אותו היום שיצא למלחמה יצאה אשתו לשדה לסייר את נכסיה, ראתה שהתבואה עומדת בשבליה ונחרתת בחמה ואין כאן לא תופס מגל ולא קוצר, עד שעמדה כך באו והודיעו לה ששני בניה נפלו במלחמה, זרקה את מטפחתה מראשה כשהיא צועקת והולכת, פגעה בה חמה וזרקה בה חץ ונפגעה, מעשה זה אין בו לא חידוש ולא שום דבר יוצא מן הכלל, ולמה נכתב, ללמד כמה רצוי אני לאנשי המלון, שאורחיו עניים.

קרולקה ערכה את השולחן והביאה את סעודת הלילה, לשבתה של בעלת המלון צריכני לומר שהסעודה היתה נאה כדרכה, אבל לגנותי אני משכתי ידי הימנה.

ראתה בעלת המלון ונצטערה, הרגשתי בצערה ואמרתי מאכל אחד יש שאני מתאוה לו, ומה, זיתים, קראה בעלת המלון בתמיהה ואמרה זיתים, והלא הם מלוחים ומרים.

ניענעתי לה בראשי ואמרתי מלוחים ומרים, אמרה רחל הרי הוא אומר מלוחים ומרים ופניו כאילו אוכל מתוקים.

אמרה בעלת הבית כשהייתי במדינת אונגריה הביאו לפני זיתים, הייתי סבורה שהם שזיפים, נטלתי מהם מלא כפי ואכלתי, מה אומר, אותה שעה נשתרבבו שפתי ועמדתי לפלוט את לשוני מחמת מרירותם ומליחותם, אמרתי לה בפיוכם הם מלוחים ומרים ועלי הם מתוקים, עד שלא יצאתי מארץ ישראל לא ישבתי בסעודה אלא אם כן יש עמה זיתים, כל סעודה שלא היו בה זיתים לא היתה קרויה סעודה.

אמרה באבטשי כל אדם וטעם שלו, אילו הביאו לי תאנום, הייתי אוכלת.

אמר דוליק אגס שלנו או תפוח שלנו יפים בעיני מכל התאנים והתמרים והחרובים ושאר כל הפירות שאומרים הציונים עליהם שהם נאים.

אמרתי לה לבאבטשי התאנים טעמן נאה וריחן נאה, אבל אין להשוותן לזיתים, עכשיו נשמע דברי מרת רחל.

(עוד יבוא).